

KONSOLIDERADE VERSIONER

AV FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN

OCH

FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONENS
FUNKTIONSSÄTT

(2008/C 115/01)

Innehållsförteckning

	Sida
FÖRDRAG OM EUROPEISKA UNIONEN	13
INGRESS	15
AVDELNING I GEMENSAMMA BESTÄMMELSER	16
AVDELNING II BESTÄMMELSER OM DEMOKRATISKA PRINCIPER	20
AVDELNING III INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER	22
AVDELNING IV BESTÄMMELSER OM FÖRDJUPADE SAMARBETEN	27
AVDELNING V ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER OCH SÄRSKILDA BESTÄMMELSER OM DEN GEMENSAMMA UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIKEN	28
Kapitel 1 Allmänna bestämmelser om unionens yttre åtgärder	28
Kapitel 2 Särskilda bestämmelser om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken	30
Avsnitt 1 Gemensamma bestämmelser	30
Avsnitt 2 Bestämmelser om den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken	38
AVDELNING VI SLUTBESTÄMMELSER	41
FÖRDRAG OM EUROPEISKA UNIONENS FUNKTIONSSÄTT	47
INGRESS	49
FÖRSTA DELEN PRINCIPERNA	50
AVDELNING I UNIONENS BEFOGENHETSKATEGORIER OCH BEFOGENHETS- OMRÅDEN	50
AVDELNING II ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	53
ANDRA DELEN ICKE-DISKRIMINERING OCH UNIONSMEDBORGARSKAP	56
TREDJE DELEN UNIONENS POLITIK OCH INRE ÅTGÄRDER	59
AVDELNING I DEN INRE MARKNADEN	59
AVDELNING II FRI RÖRLIGHET FÖR VAROR	59
Kapitel 1 Tullunionen	60

	Sida
Kapitel 2 Tullsamarbete	61
Kapitel 3 Förbud mot kvantitativa restriktioner mellan medlemsstaterna	61
AVDELNING III JORDBRUK OCH FISKERI	62
AVDELNING IV FRI RÖRLIGHET FÖR PERSONER, TJÄNSTER OCH KAPITAL .	65
Kapitel 1 Arbetstagare	65
Kapitel 2 Etableringsrätt	67
Kapitel 3 Tjänster	70
Kapitel 4 Kapital och betalningar	71
AVDELNING V ETT OMRÅDE MED FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA	73
Kapitel 1 Allmänna bestämmelser	73
Kapitel 2 Politik som gäller gränskontroll, asyl och invandring	75
Kapitel 3 Civilrättsligt samarbete	78
Kapitel 4 Straffrättsligt samarbete	79
Kapitel 5 Polissamarbete	83
AVDELNING VI TRANSPORTER	85
AVDELNING VII GEMENSAMMA REGLER OM KONKURRENS, BESKATTNING OCH TILLNÄRMNING AV LAGSTIFTNING	88
Kapitel 1 Konkurrensregler	88
Avsnitt 1 Regler tillämpliga på företag	88
Avsnitt 2 Statligt stöd	91
Kapitel 2 Bestämmelser om skatter och avgifter	93
Kapitel 3 Tillnärmning av lagstiftning	94
AVDELNING VIII EKONOMISK OCH MONETÄR POLITIK	96
Kapitel 1 Ekonomisk politik	97
Kapitel 2 Monetär politik	102
Kapitel 3 Institutionella bestämmelser	105

	Sida
Kapitel 4 Särskilda bestämmelser för de medlemsstater som har euron som valuta	106
Kapitel 5 Övergångsbestämmelser	107
AVDELNING IX SYSSELSÄTTNING	112
AVDELNING X SOCIALPOLITIK	114
AVDELNING XI EUROPEISKA SOCIALFONDEN	119
AVDELNING XII UTBILDNING, YRKESUTBILDNING, UNGDOMSFRÅGOR OCH IDROTT	120
AVDELNING XIII KULTUR	121
AVDELNING XIV FOLKHÄLSA	122
AVDELNING XV KONSUMENTSKYDD	124
AVDELNING XVI TRANSEUROPEISKA NÄT	124
AVDELNING XVII INDUSTRI	126
AVDELNING XVIII EKONOMISK, SOCIAL OCH TERRITORIELL SAMMANHÅLLNING	127
AVDELNING XIX FORSKNING OCH TEKNISK UTVECKLING SAMT RYMDEN ...	128
AVDELNING XX MILJÖ	132
AVDELNING XXI ENERGI	134
AVDELNING XXII TURISM	135
AVDELNING XXIII CIVILSKYDD	135
AVDELNING XXIV ADMINISTRATIVT SAMARBETE	136
FJÄRDE DELEN ASSOCIERING AV UTOMEUROPEISKA LÄNDER OCH TERRITORIER	137
FEMTE DELEN UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER	139
AVDELNING I ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER	139
AVDELNING II DEN GEMENSAMMA HANDELSPOLITIKEN	139
AVDELNING III SAMARBETE MED TREDJELÄNDER OCH HUMANITÄRT BISTÅND	141
Kapitel 1 Utvecklingssamarbete	141
Kapitel 2 Ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredjeländer	142
Kapitel 3 Humanitärt bistånd	143

	Sida
AVDELNING IV RESTRIKTIVA ÅTGÄRDER	144
AVDELNING V INTERNATIONELLA AVTAL	144
AVDELNING VI UNIONENS FÖRBINDELSER MED INTERNATIONELLA ORGANISATIONER OCH TREDJELÄNDER SAMT UNIONENS DELEGATIONER	147
AVDELNING VII SOLIDARITETSKLAUSUL	148
SJÄTTE DELEN INSTITUTIONELLA OCH FINANSIELLA BESTÄMMELSER	149
AVDELNING I INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER	149
Kapitel 1 Institutionerna	149
Avsnitt 1 Europaparlamentet	149
Avsnitt 2 Europeiska rådet	152
Avsnitt 3 Rådet	153
Avsnitt 4 Kommissionen	155
Avsnitt 5 Europeiska unionens domstol	157
Avsnitt 6 Europeiska centralbanken	167
Avsnitt 7 Revisionsrätten	169
Kapitel 2 Unionens rättsakter, förfaranden för antagande och andra bestämmelser	171
Avsnitt 1 Unionens rättsakter	171
Avsnitt 2 Förfaranden för antagande av akter och andra bestämmelser	173
Kapitel 3 Unionens rådgivande organ	177
Avsnitt 1 Ekonomiska och sociala kommittén	177
Avsnitt 2 Regionkommittén	178
Kapitel 4 Europeiska investeringsbanken	180
AVDELNING II FINANSIELLA BESTÄMMELSER	181
Kapitel 1 Unionens egna medel	181
Kapitel 2 Flerårig budgetram	182
Kapitel 3 Unionens årliga budget	183
Kapitel 4 Genomförande av budgeten och ansvarsfrihet	186

	Sida
Kapitel 5 Gemensamma bestämmelser	187
Kapitel 6 Bekämpning av bedrägeri	188
AVDELNING III FÖRDJUPADE SAMARBETEN	189
SJUNDE DELEN ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER	192
PROTOKOLL	201
Protokoll (nr 1) om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen	203
Protokoll (nr 2) om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna	206
Protokoll (nr 3) om stadgan för Europeiska unionens domstol	210
Protokoll (nr 4) om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken	230
Protokoll (nr 5) om Europeiska investeringsbankens stadga	251
Protokoll (nr 6) om lokalisering av säten för Europeiska unionens institutioner och vissa av dess organ, byråer och enheter	265
Protokoll (nr 7) om Europeiska unionens immunitet och privilegier	266
Protokoll (nr 8) om artikel 6.2 i fördraget om Europeiska unionen angående unionens anslutning till europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna	273
Protokoll (nr 9) om rådets beslut om genomförande av artikel 16.4 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 238.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt under tiden 1 november 2014–31 mars 2017 och från och med den 1 april 2017	274
Protokoll (nr 10) om det permanenta strukturerade samarbete som inrättas genom artikel 42 i fördraget om Europeiska unionen	275
Protokoll (nr 11) om artikel 42 i fördraget om Europeiska unionen	278
Protokoll (nr 12) om förfarandet vid alltför stora underskott	279
Protokoll (nr 13) om konvergenskriterier	281
Protokoll (nr 14) om Eurogruppen	283

	Sida
Protokoll (nr 15) om vissa bestämmelser angående Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland	284
Protokoll (nr 16) om vissa bestämmelser angående Danmark	287
Protokoll (nr 17) om Danmark	288
Protokoll (nr 18) om Frankrike	289
Protokoll (nr 19) om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar ..	290
Protokoll (nr 20) om tillämpning av vissa inslag i artikel 26 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på Förenade kungariket och Irland	293
Protokoll (nr 21) om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa	295
Protokoll (nr 22) om Danmarks ställning	299
Protokoll (nr 23) om medlemsstaternas yttre förbindelser i fråga om passage av yttre gränser	304
Protokoll (nr 24) om asyl för medborgare i Europeiska unionens medlemsstater	305
Protokoll (nr 25) om utövandet av delade befogenheter	307
Protokoll (nr 26) om tjänster av allmänt intresse	308
Protokoll (nr 27) om den inre marknaden och konkurrens	309
Protokoll (nr 28) om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning	310
Protokoll (nr 29) om systemet för radio och tv i allmänhetens tjänst i medlemsstaterna	312
Protokoll (nr 30) om Polens och Förenade kungarikets tillämpning av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna	313
Protokoll (nr 31) om import till Europeiska unionen av oljeprodukter som raffinerats i Nederländska Antillerna	315
Protokoll (nr 32) om förvärv av egendom i Danmark	318
Protokoll (nr 33) om artikel 157 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	319

	Sida
Protokoll (nr 34) om en särskild ordning för Grönland	320
Protokoll (nr 35) om artikel 40.3.3 i Irlands författning	321
Protokoll (nr 36) om övergångsbestämmelser	322
Protokoll (nr 37) om de ekonomiska följderna av att EKSG-fördraget upphör att gälla och om Kol- och stålforskningsfonden	327
BILAGOR	329
Bilaga I Lista som avses i artikel 38 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt .	331
Bilaga II Utomeuropeiska länder och territorier på vilka bestämmelserna i fjärde delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska tillämpas	334
FÖRKLARINGAR som fogas till slutakten från den regeringskonferens som antagit Lissabonfördraget undertecknat den 13 december 2007	335
A. FÖRKLARINGAR OM BESTÄMMELSER I FÖRDRAGEN	337
1. Förklaring om Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna	337
2. Förklaring till artikel 6.2 i fördraget om Europeiska unionen	337
3. Förklaring till artikel 8 i fördraget om Europeiska unionen	337
4. Förklaring om Europaparlamentets sammansättning	337
5. Förklaring om Europeiska rådets politiska överenskommelse om utkastet till beslut om Europaparlamentets sammansättning	337
6. Förklaring till artikel 15.5 och 15.6, artikel 17.6 och 17.7 och artikel 18 i fördraget om Europeiska unionen	338
7. Förklaring till artikel 16.4 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 238.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	338
8. Förklaring om de praktiska åtgärder som ska vidtas när Lissabonfördraget träder i kraft när det gäller ordförandeskapet i Europeiska rådet och i rådet i konstellationen utrikes frågor	340
9. Förklaring till artikel 16.9 i fördraget om Europeiska unionen om Europeiska rådets beslut om utövande av rådets ordförandeskap	341
10. Förklaring till artikel 17 i fördraget om Europeiska unionen	342
11. Förklaring till artikel 17.6 och 17.7 i fördraget om Europeiska unionen	342
12. Förklaring till artikel 18 i fördraget om Europeiska unionen	342

	Sida
13. Förklaring om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken	343
14. Förklaring om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken	343
15. Förklaring till artikel 27 i fördraget om Europeiska unionen	343
16. Förklaring till artikel 55.2 i fördraget om Europeiska unionen	344
17. Förklaring om företräde	344
18. Förklaring om avgränsningen av befogenheter	344
19. Förklaring till artikel 8 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	345
20. Förklaring till artikel 16 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	345
21. Förklaring om skydd av personuppgifter på området för straffrättsligt samarbete och polissamarbete	345
22. Förklaring till artiklarna 48 och 79 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	346
23. Förklaring till artikel 48 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	346
24. Förklaring om Europeiska unionens ställning som juridisk person	346
25. Förklaring till artiklarna 75 och 215 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	346
26. Förklaring om en medlemsstats icke-deltagande i en åtgärd som grundar sig på avdelning V i tredje delen av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	346
27. Förklaring till artikel 85.1 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	347
28. Förklaring till artikel 98 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	347
29. Förklaring till artikel 107.2 c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	347
30. Förklaring till artikel 126 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	347
31. Förklaring till artikel 156 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	348
32. Förklaring till artikel 168.4 c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	348
33. Förklaring till artikel 174 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	349
34. Förklaring till artikel 179 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	349
35. Förklaring till artikel 194 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	349

	Sida
36. Förklaring till artikel 218 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt om medlemsstaternas förhandlingar om och ingående av internationella avtal avseende området med frihet, säkerhet och rättvisa	349
37. Förklaring till artikel 222 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	349
38. Förklaring till artikel 252 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt angående antalet generaladvokater i domstolen	350
39. Förklaring till artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	350
40. Förklaring till artikel 329 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	350
41. Förklaring till artikel 352 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	350
42. Förklaring till artikel 352 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	351
43. Förklaring till artikel 355.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	351
B. FÖRKLARINGAR OM PROTOKOLL SOM ÄR FOGADE TILL FÖRDRAGEN	352
44. Förklaring till artikel 5 i protokollet om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar	352
45. Förklaring till artikel 5.2 i protokollet om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar	352
46. Förklaring till artikel 5.3 i protokollet om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar	352
47. Förklaring till artikel 5.3, 5.4 och 5.5 i protokollet om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar	352
48. Förklaring om protokollet om Danmarks ställning	353
49. Förklaring om Italien	353
50. Förklaring till artikel 10 i protokollet om övergångsbestämmelser	354
C. FÖRKLARINGAR FRÅN MEDLEMSSTATERNA	355
51. Förklaring från Konungariket Belgien om de nationella parlamenten	355
52. Förklaring från Konungariket Belgien, Republiken Bulgarien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Litauen, Storhertigdömet Luxemburg, Republiken Ungern, Republiken Malta, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Rumänien, Republiken Slovenien och Republiken Slovakien om Europeiska unionens symboler	355
53. Förklaring från Republiken Tjeckien om Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna	355

	Sida
54. Förklaring från Förbundsrepubliken Tyskland, Irland, Republiken Ungern, Republiken Österrike och Konungariket Sverige	356
55. Förklaring från Konungariket Spanien och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland	356
56. Förklaring från Irland om artikel 3 i protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa	356
57. Förklaring från Republiken Italien om Europaparlamentets sammansättning	357
58. Förklaring från Republiken Lettland, Republiken Ungern och Republiken Malta om stavningen av namnet på den gemensamma valutan i fördragen	357
59. Förklaring från Konungariket Nederländerna till artikel 312 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	357
60. Förklaring från Konungariket Nederländerna till artikel 355 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	358
61. Förklaring från Republiken Polen om Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna	358
62. Förklaring från Republiken Polen om protokollet om Polens och Förenade kungarikets tillämpning av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna	358
63. Förklaring från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om definitionen av begreppet "medborgare"	358
64. Förklaring från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om rösträtten i val till Europaparlamentet	358
65. Förklaring från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om artikel 75 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	359
Jämförelsetabeller	361
Fördraget om Europeiska unionen	361
Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	366